

Meerkeuzevragen

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

Politiek en beleid

tekst 1

‘Thuiswerkwet’ van D66 en GroenLinks sneuvelt in Eerste Kamer

Een wetsvoorstel van D66 en GroenLinks waardoor werkgevers een verzoek om thuis te mogen werken niet meer zomaar zouden mogen weigeren, is gesneuveld in de Eerste Kamer. De fracties van BBB, VVD, PVV, JA21, FVD, SGP en 50PLUS stemden tegen, waardoor het voorstel met de kleinst mogelijke meerderheid is verworpen.

bron: noordhollandsdagblad.nl van 26 september 2023

Lees tekst 1.

- 1p **1** Van welk recht van het parlement hebben Tweede Kamerleden van D66 en GroenLinks gebruikgemaakt?
- A** het budgetrecht
 - B** het recht om moties in te dienen
 - C** het recht van amendement
 - D** het recht van initiatief

Zie tekst 1.

- 1p **2** Het parlement heeft twee hoofdtaken.
→ Welke hoofdtaak van het parlement hebben de Eerste Kamerleden in tekst 1 vervuld?

Zie tekst 1.

- 1p **3** Hoeveel Eerste Kamerleden hebben tegen de wet gestemd?
- A** 38
 - B** 51
 - C** 76
 - D** 113

tekst 2

Ontslagbrief wethouder Egbert van Dijk is nu ook binnen

Egbert van Dijk heeft zich in de 2,5 jaar als wethouder als een vis in het water gevoeld. Dat schrijft hij in zijn ontslagbrief aan de gemeenteraad van De Wolden. Hij strooit daarin uitgebreid met bedankjes naar de mensen in het gemeentehuis, de politiek en de inwoners van de gemeente De Wolden. Van Dijk wordt gedeputeerde.

bron: de-wolden.nieuws.nl van 29 juni 2023

Lees tekst 2.

- 1p 4 Egbert van Dijk verandert van baan.
Welke overstap maakt Egbert van Dijk?
- A Hij vertrekt als lid van de gemeenteraad en wordt nu lid van het dagelijks bestuur van de gemeente.
 - B Hij vertrekt als lid van de gemeenteraad en wordt lid van de Provinciale Staten.
 - C Hij vertrekt als lid van het college van B en W en wordt lid van de Eerste Kamer.
 - D Hij vertrekt als lid van het dagelijks bestuur van de gemeente en wordt lid van het dagelijks bestuur van de provincie.

tekst 3

Mogen leden van het Koninklijk Huis eigenlijk stemmen?

Waarschijnlijk gaat slechts 55 procent van de Nederlanders deze week naar de stembus om te stemmen voor de Provinciale Staten en waterschappen. Hoe zit dat eigenlijk met de leden van ons koningshuis? Leden van het Koninklijk Huis hebben wel het recht om te stemmen bij verkiezingen.

De koning(in) heeft formeel wel stemrecht, maar oefent dit recht niet uit om de onpartijdigheid van de monarchie te garanderen.

bron: nu.nl van 28 februari 2023

Lees tekst 3.

- 2p 5 De koning vervult een aantal rollen in de Nederlandse samenleving. Een rol van de koning is bijvoorbeeld de aanmoedigende rol.
→ Leg uit bij welke **andere** rol van de koning zijn keuze past om **geen** gebruik te maken van het stemrecht.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Dit past bij de ... rol, want ...

- 2p 6 Hieronder staan vier kenmerken of uitgangspunten van verschillende politieke stromingen.
- 1 globalisering wordt gezien als een bedreiging voor het land
 - 2 proberen zo min mogelijk deel te nemen aan internationale organisaties zoals de EU
 - 3 willen met geweld ingrijpende ondemocratische veranderingen in de samenleving bereiken
 - 4 zijn groot voorstander van internationale solidariteit
- Geef per kenmerk/uitgangspunt aan of dit wel of niet hoort bij de nationalistische stroming.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met wel of niet.

1 = ...

2 = ...

3 = ...

4 = ...

tekst 4

Tientallen Kamervragen over PFAS¹⁾-verspreiding Chemours

Kamerleden van D66, GroenLinks, PvdA, SP en PvdD hebben donderdag samen 46 Kamervragen gesteld naar aanleiding van de Zembla-uitzending over het met PFAS verontreinigde water in de omgeving van chemiefabriek Chemours in Dordrecht. De vragen zijn gericht aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

noot 1 PFAS zijn chemische stoffen die door de mens zijn gemaakt. PFAS kunnen een negatief effect hebben op milieu en gezondheid. (RIVM)

bron: bnnvara.nl van 29 juni 2023

Lees tekst 4.

- 2p 7 Media kunnen een aantal functies vervullen voor de democratie, bijvoorbeeld de informatiefunctie en de controle- of waakhondfunctie.
- Geef aan welke **andere** functie voor de democratie het televisieprogramma Zembla heeft vervuld.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Zembla heeft de ... functie vervuld, want uit tekst 4 blijkt ...

tekst 5

Een glaasje bij de kapper of in de boekwinkel?

Deze week diende het Kamerlid Thierry Aartsen een wetsvoorstel in dat het zogeheten ‘blurring’ moet toestaan. Blurring is het vervagen van grenzen tussen winkels en dienstverleners en horeca, waardoor bijvoorbeeld alcohol ook bij de kapper of in een kledingzaak mag worden geschonken. Aartsen: “Het klopt dat we dit al heel lang willen en daarom moet het er nu eindelijk van komen. Ondernemers moeten zoveel mogelijk ruimte krijgen om creatief en innovatief te zijn. Ze willen inspelen op de behoefte van de klanten.”

bron: ad.nl van 22 april 2023

Lees tekst 5.

- 2p 8 Het wetsvoorstel in tekst 5 past goed bij een politieke stroming. In tekst 5 is een uitgangspunt van deze politieke stroming te herkennen.
- Welke politieke stroming is dit?
 - Welk uitgangspunt van deze politieke stroming is te herkennen in tekst 5?

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De politieke stroming is: ...

Het uitgangspunt dat te herkennen is: ...

tekst 6

Het volk versus de elite

Onder ... partijen verstaan verschillende onderzoekers ‘partijen die uitdragen dat de samenleving wordt verdeeld in twee vijandelijke groepen, ‘het pure volk’ versus ‘de corrupte elite’, en die beweren dat politiek een uitdrukking moet zijn van de algemene wil van het volk’.

bron: rtlnieuws.nl van 25 november 2023

Lees tekst 6.

- 1p 9 Wat moet er op de puntjes in tekst 6 worden ingevuld?
- A conservatieve
 - B ecologische
 - C extremistische
 - D populistische

tekst 7

EU wordt het eens over olieboycot van Rusland

De EU stopt eind dit jaar met de invoer van vrijwel alle Russische olie. Deze boycot waartoe de Europese regeringsleiders maandag iets voor middernacht besloten, treft volgens betrokkenen ongeveer 90 procent van de huidige Russische olie-export naar Europa. Volgens EU-president Michel toont de EU met dit besluit dat ze 'sterk, ferm en eensgezind' is.

bron: volkskrant.nl van 31 mei 2022

Lees tekst 7.

- 1p **10** Welke Europese instantie heeft tot de boycot in tekst 7 besloten?
- A** de Europese Commissie
 - B** de Europese Raad
 - C** het Europees Parlement
- 2p **11** Hieronder staan vier uitspraken over de burgemeester.
- 1 De burgemeester beslist welke wethouders worden aangesteld.
 - 2 De burgemeester is verantwoordelijk voor de veiligheid in de gemeente.
 - 3 De burgemeester is lid van de gemeenteraad.
 - 4 De burgemeester is altijd lid van de grootste partij in de gemeente.
- Geef per uitspraak aan of deze juist of onjuist is.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.*
- 1 = ...
 - 2 = ...
 - 3 = ...
 - 4 = ...

tekst 8

Kwart ANWB-leden financieel in de knel door benzineprijs

26 procent van de ANWB-leden zit door de huidige benzineprijzen financieel in de knel, blijkt uit nieuw onderzoek onder 1201 ANWB-leden. Er wordt vooral bezuinigd op de dagelijkse boodschappen om toch te kunnen blijven autorijden. De ANWB wil daarom dat de geplande verhoging van 21 cent op accijns¹⁾ en btw op brandstof eind dit jaar niet doorgaat.

De ANWB vindt dat de aangekondigde accijnsverhoging van tafel moet en dringt daar regelmatig op aan bij de politiek. De ANWB pleit voor een toekomstbestendige vorm van autobelastingheffing. Alleen zo houden we mobiliteit betaalbaar voor iedereen.

noot 1 accijns = soort belasting

bron: anwb.nl van 18 september 2023

Lees tekst 8.

- 2p 12 De ANWB is een belangengroep. Een kenmerk van belangengroepen is dat ze bepaalde belangen nastreven.

→ Noem een **ander** kenmerk van belangengroepen en geef aan dat uit tekst 8 blijkt dat de ANWB daaraan voldoet.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

Ander kenmerk: ...

De ANWB voldoet daaraan, want in tekst 8 staat ...

tekst 9

Minister Adema weer door het stof

Landbouwminister Piet Adema erkent dat hij de Tweede Kamer beter op de hoogte had moeten houden van de gang van zaken rondom de strengere mestregels waar Nederland van de Europese Commissie aan moet voldoen. Hij had een 'aanvullend signaal' moeten geven over de zorgen die daarover leefden in Brussel, vindt hij achteraf. Dat hij dat naliet, zegt hij te betreuren. De minister moet zich woensdagmiddag verantwoorden in de Tweede Kamer over de mestregels.

bron: omroepfryslan.nl van 24 januari 2023

Lees tekst 9.

- 2p 13 In tekst 9 zijn de twee plichten te herkennen die ministers en staatssecretarissen hebben ten opzichte van het parlement. Een van deze plichten is de verantwoordingsplicht.

→ Noem de **andere** plicht van ministers en staatssecretarissen ten opzichte van het parlement.

→ Citeer uit tekst 9 een zin waarin deze plicht te herkennen is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.

De plicht: ...

Een zin uit tekst 9: ...

tekst 10

Hongaarse boekwinkel krijgt 32.000 euro boete voor lhbti-boek¹⁾

Een grote Hongaarse boekwinkel heeft afgelopen week een boete van omgerekend zo'n 32.000 euro gekregen omdat het een boek met een lhbti-thema duidelijk herkenbaar in de kast had staan. Een Hongaarse wet verbiedt dat kinderen dit soort thema's onder ogen krijgen, dus had de Hongaarse vertaling van de populaire reeks Heartstoppper in folie gewikkeld moeten zijn.

De conservatieve regering van de Hongaarse premier Orbán verbood in 2021 om homoseksualiteit te "vertonen of promoten" voor kinderen onder de 18.

noot 1 De afkorting lhbti staat voor lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen.

bron: nos.nl van 17 juli 2023

Lees tekst 10.

- 1p 14 De Europese Unie heeft een aantal doelstellingen. Hongarije is een lidstaat van de Europese Unie.
- Met welke doelstelling van de Europese Unie botst de Hongaarse wet uit tekst 10?
- met de doelstelling
- A economische samenwerking
 - B het garanderen van Europese waarden
 - C vrede
 - D vrij verkeer voor personen